Acta Sanctorum Confessorum Guriae et Shamonae Exarata Syriaca Lingua a Theophilo Edesseno

Analecta Gorgiana

666

Series Editor George Anton Kiraz

Analecta Gorgiana is a collection of long essays and short monographs which are consistently cited by modern scholars but previously difficult to find because of their original appearance in obscure publications. Carefully selected by a team of scholars based on their relevance to modern scholarship, these essays can now be fully utilized by scholars and proudly owned by libraries.

Acta Sanctorum Confessorum Guriae et Shamonae Exarata Syriaca Lingua a Theophilo Edesseno

The Acts of Guria and Shmona in Syriac, with Latin Translation

Edited and Translated by Ignatius Ephraem II Rahmani

Gorgias Press LLC, 954 River Road, Piscataway, NJ, 08854, USA www.gorgiaspress.com

Copyright © 2010 by Gorgias Press LLC

Originally published in

All rights reserved under International and Pan-American Copyright Conventions. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, scanning or otherwise without the prior written permission of Gorgias Press LLC.

2010

ap Ap

ISBN 978-1-61719-616-4

ISSN 1935-6854

Extract from (1899)

INDEX

Prolegomena.		
Caput I. De Auctore Actorum Sanctorum Martyrum Guriac et		
Shamonae	PAG.	v
cultu eis exhibito	"	VII
mona	77	IX
" IV. De descriptione Edessae et de statu ejusdem civili.	,,	х
" V. De statu religionis christinae Edessae, ubi vindicatur origo christianae religionis in Edessa ab Addaeo		
discipulo Christi	"	хv
Acta Sanctorum Martyrum Guriae et Shamonae (versio latina).	n	3
Textus Syriacus Actorum etc	27	

PROLEGOMENA

T.

De auctore Actorum Sanctorum Marturum Guniae

Actorum Sanctorum Martyrum Guriae et Shamonae.

Acta Ss. Guriae et Shamonae in Diocletiani persecutione coronatorum a quodam Theophilo teste oculari (¹) lingua syriaca scripta, quae veterum sacrarum litterarum inquisitores (²) periisse dolebant, mense majo anni 1893, Hierosolymis cum ibidem occasione Congressus Eucharistici adessemus, in monasterio S. Marci Syrorum Jacobitarum feliciter detegimus in codice bombycino saeculi XV, ex quo fuit exscriptum exemplar nostrum, quod modo in lucem edimus, adjecta latina interpretatione.

Ista porro acta, praeter versionem *pshittam* utriusque Foederis, perhibent vetustius Syriacae linguae christianum documentum quod ad nos usque superstes pervenerit.

⁽¹⁾ Vid. infra pag. 18.

⁽²⁾ R. Duval, Anciennes littératures chrétiennes, II; La littérature syriaque, pag. 126.

Quod ad authenticitatem actorum nostrorum spectat, merito Theophilus ipse eorundem compilator tamquam primus testis censendus est. Siquidem in actis, quae idem Theophilus deinde exaravit, martyrii diaconi Habib passi anno 309 aerae christianae ita narrat:

Alter testis authenticitatis actorum est Metaphrastes (2), qui eadem graece reddidit, contractione passim adhibita, uti ex instituta comparatione syriacum textum et graecam versionem intermanifeste innotescit.

Idem praeterea testatur antiqua ipsorum actorum armena versio, quae recenter in duobus codicibus monasterii Edshmiatzin reperta est, quam typis edidit Galoust Mkertchian in folio dicto Ararat (3), eamque anglice vertit M. Conybeare in periodico litterario dicto The Guardian (4). Dependentia autem ejusmodi arme nae versionis ex syriaco textu ita evidenter apparet, ut quandoque armenus interpres nonnulla vocabula syriaca minime comprehendens in sua interpretatione illa retinuerit (5). Monendum est autem praefatam armenam versionem tum alicubi contractam esse, tum in fine mutilam esse, uti in adjectis notis ad versionem nostram latinam actorum indicabimus.

⁽¹⁾ Cureton, Ancient Syriac docum., pag. 39.

⁽²⁾ Patr. Gr., edit. Migne, t. CXVI, pag. 145.

⁽³⁾ In numero mensis Augusti 1896.

⁽⁴⁾ In numero mensis Februarii 1897,

⁽⁵⁾ Vid. infr. pag. 16, in nota (1).

Insuper stilus, quo eadem acta sunt scripta, nec non rerum evntuumque adjuncta, quae ibidem referuntur, auctorem coaevum testemque esse ocularem luculenter perhibent.

Quod attinet ad citationes e sacra Scriptura, quae in actis occurrunt, animadvertimus illas congruere cum versione pshitta, excepto loco (ex Math. X, 32) qui videtur magis accedere ad recensionem Curetonianam hac tamen differentia, quod additio illa et coram angelis ejus (,,,) non in prima parte versus sed in secunda reperiatur.

Porro nihil in monumentis antiquis occurrit de Theophili compilatoris actorum vita et gestis: ipse autem fatetur se abjurasse cultum idolatriae, ut sequeretur Christum Dominum. Verosimile est illum patria fuisse Edessenum. Simplici sed eleganti stilo ille scripsit.

11.

De patria et vitae statu Guriae et Shamonae et de cultu eis exhibito.

Guria et Shamona oriundi erant ex vicis Edessae, prior ex vico dicto Sarghi (()), alter ex vico Ganda (()): ambo paternam religionem, paganismum, abjuraverant. Quamvis autem ipsi nonnisi de coetu laicorum essent, nihilominus commendabantur praesertim ob maximum ardorem quo animati erant erga christianam fidem, ideoque acta referunt ipsos, statim ac persecutio a Diocletiano mota fuit, peragrasse vicos et pagos ad addendum christianis animum, eosque hortandos ad sustinenda supplicia in tuenda sancta fide.

Porro specialiter notandum est Guriam designari titulo (peregrinus sacer Hyerosolymae), qui titulus, hodie

etiam, dari solet illi inter christianos, qui peregrinationem sacram per Hierosolymam ceteraque loca sancta instituerit.

Tandem acta perhibent Shamonam matrimonio ligatum, commemorantque filiam exeuntem ad locum ipsius martyrii. Erat praeterea Shamona eo tempore jam senex.

Magno in honore apud Edessenos habiti fuerunt Guria et Shamona una cum S. Habibo diacono martyre sub Licinio, qui ét in ipsorum urna fuit sepultus. Tres isti sancti vel ab initio per antonomasiam dicti sunt confessores (1).

Eorum festum bis in anno occurrit in kalendario (²) Syrorum:

אומאבים אומאבים אומאבים וואלים בייבים אומאבים אומאבים אומאבים אומאבים וואלים וו

In eorundem honorem duae ecclesiae fuerunt ab Edessenis aedificatae, quorum una extra urbem in monte exstructa fuit, altera prope portam australem urbis (4).

⁽¹⁾ Sanctus Ephraem composuit in ipsorum honorem hymnos qui inscribuntur de confessoribus (هجوتها هده), quique exstant mutili in cod. Mus. Brit. Add. 14, 592

⁽²⁾ Ita in cod. Mus. Borgiani exarato an. 1588 Graec. (Christi 1277).

⁽³⁾ Est dies in qua passi sunt Guria et Shamona. Vid. infra pag. 12, 18. Sanctus autem Habib martyrium subiit die 2 Septembri.

Hodiernam in diem tenetur in veneratione locus ubi sancti confessores fuerunt sepulti, et a vulgo noti sunt iidem sub nomine trium fratrum (اوجقرداش).

III.

De epocha, qua martyrium sunt passi Guria et Shamona.

Testatur Theophilus Guriam et Shamonam coronatos fuisse die XV Novembris; quae dies eo anno in feriam III incidebat (1).

De anno vero, quo martyrium locum habuit, minime inter se concordant Metaphrastes, Armenus interpres atque nostra acta Syriaca.

Metaphrastes quidem assignat annum Seleucidum 600, qui respondet anno 289 aerae vulgaris; interpres Armenus annum 615 (qui proinde coincidet cum anno Christi 304), quem addit respondere anno VIII regni Diocletiani, atque anno VIII ejusdem consulatus; tandem acta Syriaca in codice nostro ponunt martyrium anno Seleucid. 618 (Christi 307), notantque illum respondere anno XIV regni Diocletiani et an. VIII ipsius consulatus. Addunt autem alibi (2) martyrium locum habuisse « Sub Kona episcopo Edessae, Hymenaeo episcopo Hierosolymorum, Cajo episcopo Romae, Theona episcopo Alexandriae et Tyranno episcopo Antiochiae ».

Jam vero obest quominus admittatur ann. 600 Seleucid. indicatus a Metaphraste tamquam annus martyrii: ille enim annus incidit non in XIV sed in V annum regni Diocletiani, qui regnare coepit anno Christi 284.

⁽¹⁾ Vid. infra pag. 12.

⁽²⁾ Infra pag. 18.

Item annus Seleucidum 615, quem assignat Armena versio martyrio, non concordat neque cum an. VIII regni ejusdem Diocletiani quem indicat idem interpres Armenus.

Quod spectat ad an. Seleucid. 618, quem indicant acta Syriaca, animadvertimus procul dubio ex erronea lectione amanuensem nostrum scripsisse 618 pro 608, ex eo quod anno 618 Seleucid. jam Diocletianus e vivis ablatus erat. Porro cum veteres litteris alphabeticis, minime vero plenis verbis, numeros notare solerent, amanuenses facile confundere poterant numerum solem (8) cum sa (18).

Colligitur itaque annum persecutionis diocletianianae, in qua gloriose martyrium subierunt Guria et Shamona, fuisse annum 608 Seleucidum, qui concordat cum anno 297, aerae Christianae. In hunc annum adamussim coincidit an. XIV regni Diocletiani et an. VIII consulatus ipsiusmet, quamvis acta erronee indicent an. VIII consulatus.

Praeterea praefatus annus concordat cum synchronismis relatis in ipsis actis, nempe cum annis episcopatus (¹) Caji Romani (283-296), Hymenaei Hieresolymitani (266-298), Theonae Alexandrini (282-301) et Tyranni Antiocheni, qui martyr occubuit an. 310, sed ejus promotionis ad antiochenam sedem est annus incertus, proindeque ex nostris actis ante annum 297 ea collocanda est.

IV.

De descriptione Edessae et de statu ejusdem civili.

Theophilus urbem Edessam passim nomine syriaco vocat Orhaii (, miak), semel illam nominat Arach (, ik), bis autem ipsam dicit Edessam (kont).

⁽¹⁾ Probabiliter an. 297 in quo scribebat Theophilus nondum ad ipsum mortis Caji Romani pervenerat nuntium, propter locorum distantiam.

Non abs re erit in gratiam studiosorum antiquitatum historicarum proferre hic quae in pretioso anonymo chronico nuper a nobis in codice saeculi XIV detecto, quod mox edituri sumus, ea quae ibidem habentur de aedificata Edessa et de nomine ipsi Edessae dato.

Sic autem anonymus chronici auctor in I parte pag. 96-97 nostri codicis scribit:

רשוב ... אמנם מבושו איזים מביא איזים לשום ליים לובוגה, דשו של של של של של או בא אובא דבי uilaba extension extension adalin مركب محدة حلين ويدوريك مساب عديه لي مور. سيعا بدعامه بهقعه دياه ديكه ديهمد بدءه الحديدلك، ملممع ستك المحدة مناهدك معابد Kajuda Kidu Kiar pura esta. Kuuss هادی میلن معدند ددست . مصدنه همانیکی محدد ومةوعريم تحريم ملهدته. شدم مراسل مدم خر עד מנשט בל הדישא בצוחים וקל בל בל בנים בנים ציביא הנפתא בן ההנולא. המסכ בת אובא הן בולאמא ראזתם האניצם הם בפץ הרום ייי. י מיו מיום Legan . reply server . Representation of the server was ما در امتاه و در در المار عدیت محتربی محدد مورد والمن صديقه على حديث دهيه هر محتودية دهديه وعومل لمنه لامنه در سعده عليه، شه دعدد ده صدله عديسه مدية علمه لهلشه مه يحدد ده صدله عديسه مدية علمه لهلشه مه

معدل مهد شب لحددمه حرم كده על בים השלים בש במות יישה בים ברשוא حاء با حدته . بدء الله الماسان برايات المناعد براعب حمد المراسم و معدل معدم المراسم المراس سعتناء مهناء مهدء صلعه مهنقده مرقرم ملصنقله وحيل علقها وفالمهام والمعالم وا سبعد مصعمل مهمية محقمد معنعه صماء حعند مع . محاة من المحدة منامل ما معند معادد المعادد ا مرحم حملع دادعه دبهماه حدد بالم وملاء מהא · לבו הי בי ברית אם שמכי אלם בי אלם سنونه وقد ممرقره د معدل المعدم معدده سعنام علنه . ساته مح تعد مديك محقاره تعمدها . مهنى علية لهقام مستملم . للحعميه ملح مناهد عدة مسحد مدن مدن مدن مدن مدن مدن م معتد العنام بسنه. هم فل يقيم . معتدم المهنه

- " Mansit Edessa in ruinis longum per tempus usque ad hunc Seleucum ... unum ex quatuor militum ducibus Alexandri, qui post ipsum regnavit. Huic itaque venienti transeuntique prope Edessam, eamque adspicienti, valde illa placuit. Congregatis ideireo multis opificibus, praestitisque iis quae ad exstruendam civitatem requiruntur, habita ratione commodi incolarum habitantiumque, exstructionem incoepit constituens erigensque murum fortem, solidum, valde excelsum, arte magnificum et partium dispositione perfectum. Fecit et turres excelsas mirabilesque, quarum adhuc rudera pauca restant in regione orientali super locum ubi est fons aquarum, quae ex urbe defluunt, visunturque ipsarum fundamenta quae solum hinc inde aequant . . . Aedificavit autem in urbe aedes regias, palatium insigne et quatuor arces in quatuor angulis civitatis pulchras et munitas. Fecit et palatium magnificum desuper fontem aquarum ex regione occidentali civitatis penes radicem montis sub arce superiori, in quo palatio aedificavit insigne templum locumque ad sacrificandum Diis, juxta ipsorum statuta.
- " Defluere fecit in civitatem ex regione australi aquas, quas ex remotis dissitisque locis, fossis profundis et scissuris sub terra

excavatis ingenti labore, conduxit, riteque eas distribuit per aquaeductus, irrigationisque vias et per totam urbem derivare illas faciens usque ad domus magnatum, templa sacra et palatia urbis.

"Patere et effecit per urbem mercatus et officinas egregio ordine et solida structura ex magnis lapidibus exstructas. Extra autem
urbem conducere curavit quoque alium rivum aquarum canalibus
dispositis, plantavitque hortus, pomaria, vineas viridariaque cujusvis generis. Explanavit solum in planitie, effecitque ut desuper
rivi et flumina defluerent ad irrigandos maturandosque fructus.
Item praestitit circumcirca per regionem illam usque ad Euphratem undequaque, nec non usque ad ingentem montem, qui
dicitur Ashoma ex regione orientali. Exstruxit per eamdem regionem oppida, castra, vicos, pagosque multos atque innumeros,
quos fecundavit aquis defluentibus copiosis, ceterisque ad vitam
necessariis in bonum incolarum. Ita perfecta est aedificatio hujus
regiae urbis, cui ab ipso magnanimo Seleuco rege novum nomen
Edessae datum fuit, a nomine filiae majoris et primae ipsius,
quae vocabatur Edessa, cuique in dotem concessit illam urbem *.

Modo ad acta nostra redeamus.

Ipsa nobis perhibent palatium regium situm prope balneas hiemales, et intra ipsum Jovis idoli templum, constitutaque ara coram idolo.

Praeterea ex iisdem actis palam innotescit Edessam fuisse imperio Romanorum subjectam, quam eo tempore nomine Imperatoris gubernabat Musinius quidam. Abgarus autem filius Zóórae exhibetur tamquam dux exercitus, cui associatur in ipsis actis Aba quidam, quem interpres Armenus vocat Naba.

Juvat tandem animadvertere milites in actis denominari exinde Romanos (جمعنی), quae appellatio hodiernam usque in diem in monte Masio (بالمناف) tenet apud Syros, qui etiam Ottomanos milites dicunt Romanos.

V.

De statu religionis christianae Edessae, ubi vindicatur fundatio ecclesiae Edessenae ab Addaeo discipulo Christi.

Acta Ss. Guriae et Shamonae nobis perhibent Edessenam ecclesiam ante finem tertii saeculi ita florentem, ut religio christiana non solum ad incolas fere universos civitatis sese extendat, sed et diffusa appareat per oppida et vicos illius regionis. Habentur per illa loca multae ecclesiae. Praeter episcopum mentio fit plurimorum presbyterorum et diaconorum, quorum multi in illa a Diocletiano mota persecutione in carcerem fuerunt conjecti. Commemorantur filii foederis, filiae foederis, monachi et sanctimoniales, qui asceticae vitae operam dabant.

Hic sponte sese offert perquisitio utrum longum an breve per temporis spatium Edessena ecclesia vixerit, antequam talem floridum statum attingeret?

Aliis verbis quaeritur utrum ecclesia Edessena ab ipsa origine praedicationis evangelii ortum ducat, an potius tardius i. e. post medium secundum saeculum christiana religio ibidem initia injecerit?

Jam vero tota retro antiquitas, inde ab Eusebio cordato et gravi illo historico (¹), consona voce conclamat Evangelium ibidem fuisse praedicatum statim post Domini ascensionem in coelum, illuc adveniente Addaeo, (quem alii dicunt Thaddaeum), qui convertit ad fidem christianam Abgarum V filium Maanu regem seu toparcham cognominatum *Uchama* una cum universa civitate.

⁽¹⁾ Eusebius, Hist. Eccl., l. I, 13; l. II, 1, 6, 7; Doctrina Addaei; Cureton, Ancient Syr. documents, pag. o, et seqq. ...,

Recentiores plerique (1), quorum opinio magis magisque in dies propagatur, contendunt e contra conversionem Edessae retrotrahendam esse usque ad saeculum II exiens, et regem Abgarum conversum minime fuisse illum dictum *Uchama*, sed alium nempe Abgarum IX, qui regnavit ab an. 179 ad an. 214 aerae vulgaris volunt.

Ex documentis indubiis historicis vindicanda nobis est origo ecclesiae Edessenae ab Addaeo Christi discipulo derivanda.

Praecedenter autem notamus Eusebium, qui illud factum de adventu Addaei et de conversione Edessae narrat, disertis verbis simul testari (²) se illam relationem exhausisse ex archivis regiis ipsius civitatis Edessae. Quo posito dicine rationabiliter debet documenta illa consignantia factum conversionis Edessae per Addaeum discipulum ex archivis, in quibus conservabantur, ab Eusebio extracta et in historia sua ecclesiastica inserta minorem fidem mereri, quam alia documenta ex iisdem archivis exhausta, uti v. g. illa de inundatione ejusdem Edessae anno 201 aerae vulgaris, quam refert auctor Chronici Edesseni (³)?

Ad vim tanti ponderis documenti irritam reddendam, subdunt recentiores illi acta archivi Edesseni hac de re fuisse conficta (4) medio circiter tertio saeculo.

Respondemus: praeterquam quod assertio ista gratuita nullo nititur fundamento, contra ejusmodi confictionem conclamavissent haeretici, Bardesanes filii atque sequaces, qui tunc degebant Edessae; virique ipsi christiani, qui adhuc superstites erant ex iis

⁽¹⁾ Tixeront, Le origines de l'église d'Edesse et la legende d'Abgar, Paris 1888; R. Duval, Histoire d'Edesse, Paris 1892, pag. 81 seqq.; R. Duval, La litterature syriaque, pag. 104 seqq.

⁽²⁾ Euseb., Hist. Eccl., loc. cit.

⁽³⁾ Cfr. Chror. Edes., edit. Hallier, pag. 145.

⁽⁴⁾ Tixeront, op. cit., pag. 158; R. Duval, Histoire d'Edesse, pag. 91; La litterature syriaque, psg. 105.

qui conversi dicuntur saeculo II exeunte, mendacio conficti documenti auctores convixissent.

Porro ad evitandas adversariorum nonullas objectiones monemus conversionem Abgari *Uchamae* minime secumferre necessario, ut ipsius in regno successores eamdem fidem in Christum quoque professi fuissent. Imo *doctrina Addaei* quae narrat adventum Addaei in Edessam, conversionemque regis et civitatis, refert etiam Aggaeum successorem Addaei in episcopatu Edessae fuisse morte multatum a *filio Abgari Uchamae*, et acta Sarbelii exhibent Abgarum VII adstantem (¹) solemnitati celebratae in honorem deorum mense aprili, eundemque addictum cultui idolatrico diserte dicunt (²).

Insuper notamus relationem de Abgari atque Edessae conversione apud Eusebium et in doctrina Addaei, quoad ea in quibus ambo conveniunt, duo continere.

Primum toparcham Edessae Abgarum Uchamam morbo incurabili laborantem, nuncio de Christo ejusque miraculis accepto, missis litteris sive cum cursore sive cum tabulario eum orasse ut Edessam se conferret, ipsumque sanaret; Christumque respondisse post ascensionem in coelum ad illum missurum esse unum ex discipulis.

Alterum reapse, ascenso in coelum Domino, Addaeum unum ex septuaginta discipulis in Edessam venisse, ibidemque Evangelium praedicasse, Abgarumque sanasse atque eum etiam convertisse ad fidem christianam una cum civitate universa.

Jamvero haec duo minime inter se ita connexa sunt, ut, si primum falsum deprehendatur, alterum quoque rejici (3) debeat.

Hoc enim alterum perhibet narrationem facti historici de

⁽¹⁾ Cureton, Ancient syr. docum., text. syr. pag. .....

⁽²⁾ Ibid., pag. 30.

⁽³⁾ Tixeront, op. cit., pag. 140.

adventu Addaei et de Abgari Edessenorumque conversione ad fidem, abjurata idolatria: dum e contra primum simpliciter, sternendi viam gratia ad hujusmodi optimum exitum obtentum, tum designat in Abgaro bonam dispositionem jam exstitisse ad credendum in Christum Dominum, tum praemonet Christum praecedenter promisisse discipuli missionem ad Edessam.

Quamvis itaque dicatur Abgari ad Christum litteras, Christique ad illum responsum vel omnino supposititias vel interpolatas, minime hoc attingit factum quod narrant praefati historici de praedicato evangelio ab Addaeo, deque Abgaro converso cum incolis civitatis, aut illud infirmat.

Modo pressius ad rem deveniamus:

Fautores sententiae quam impugnamus sic argumentum (1) concinnunt: Clausula doctrinae Addaei habet: " Addaeus constituit in episcopum Aggaeum, qui ipsi successit. Aggaeo vero, qui a filio Abgaro dein fuit interemtus, tempus defuit imponendi manus successori Paluto, qui idcirco Antiochiam se conferens manus impositionem suscepit a Serapione, qui et ipse manus impositionem acceperat a Zephyrino Romae episcopo, per successionem manus sacerdotalis Simeonis Cephae, qui a Domino acceperat. Eadem fere clausula terminantur (2) acta S. Sarbelii martyris et Barsamiae. Atqui, subjungunt, Serapion Antiochiae episcopatum occupavit adamussim ab anno 190 christianae aerae usque ad annum 210. Ergo et Palutus fuit eo temporis spatio (190-210) episcopus Edessae, quem Palutum praecesserunt Aggaeus et Addaeus, pro quibus ambobus assignari ad summum possunt 30 vel 40 anni. Ergo et Addaei et Aggaei aetas post medium secundum saeculum ponenda est, et proinde concludunt falsum esse Addaeum

⁽¹⁾ Tixeront, op. cit., pag. 140 et seqq; R. Duval, Histoire d'Edesse, pag. 89; R. Duval, La litterat. syr., pag. 115.

⁽²⁾ Cureton, Ancient Syr. docum., pag. , la, ...

advenisse post ascensionem Edessam, similiterque falsum conversionem Edessae per ipsum ad illam epocham, referendam esse.

Mirum est prorsus viros ceteroquin eruditos (sed hypercriticos) ad impugnandum factum historicum, pro quo tot antiquitatis testimonia militant, provocare ad praedictam clausulam doctrinae cujus anachronismi iguorantiam ipsius auctoris tam manifeste produnt. Ceterum clausula illa posterius intrusa fuit in textu doctrinae, et ex illa transivit ad acta Sarbelii et Barsamiae.

Et nos sane reponimus: Sicuti evidenter falsum est Serapionem Antiochenum impositionem manus suscepisse a Zephyrino, cum hic post illum fuerit in episcopum consecratus (¹), falsum quoque est Palutum a Serapione Antiocheno suscepisse manus impositionem, illumque coevum huic esse.

Imo eo vel magis synchronismi clausulae, in utroque documento, ad quos provocant adversarii, reijciendi sunt, quod iidem in aperta contradictione deprehendantur cum textu ibidem contento. Sane doctrina Addaei cum in textu dicit immediate post ascensionem Christi Addaeum in Edessam venisse et ipsi immediate succedere facit Aggaeum et huic Palutum, et proinde istos tres primos Edessae episcopos saeculo I exstitisse implicite affirmat, in clausula sibi contradicens Paluti episcopatum ad finem saeculi II collocat. Acta item Sarbelii et Barsamiae in textu ponunt circa an. 112 Christi fuisse Barsamiam episcopum Edessae, quem dicunt successisse in episcopatu Abshlamae, et hunc Paluto ante finem saeculi primi, hic vero in clausula Palutum rursus descendere faciunt usque ad exiens saeculum II.

Sed fautores sententiae, quam impugnandam aggressi sumus, instant adjicientes: Atqui fundatio ecclesiae Edessenae minime

⁽¹⁾ Zephyrinus fuit Papa ab anno 199 usque ad an. 217.

referri debet ad tempus quod immediate subsecutum est Christi ascensionem, propterea quod desit in documentis historicis series (¹) episcoporum sibi succedentium ab illo tempore usque ad finem saeculi III sine interruptione.

Respondemus: Etiamsi in documentis historicis, quae hactenus habentur, deficeret completa episcoporum Edessae series inde ab origine, non ita tuto et categorice neganda esset ipsius ab Addaeo statim post Christum in coelum ascensum fundatio, cui tota remota antiquitas suffragatur.

Imo documenta historica, quae in dies nova deteguntur, jam nobis suppeditant haud interruptam seriem requisitam, et ita quidem definitum reperitur in iisdem documentis tempus, quo nonnulli ipsorum sedem occuparunt, ut exinde ceterorum aetas quodammodo possit determinari (²).

Et sane:

1°. Ex doctrina Addaei et ex actis Sarbelii et Barsamiae eruitur, quinque episcopos in illa sede sibi invicem successisse inde ab anno 33 usque ad annum 112 aerae vulgaris, et sunt: Addaeus (محمل), qui Edessam, post ascensionem Domini in coelum, venit, ibique sedem fundavit; Aggaeus (محمل); Palutus (محمله); Abshlama (محمله) et Barsamia (محمله), qui dicitur ad filem convertisse Sarbelium Pontificem idolorum ann. 15 Trajani, qui respondet ann. 112 Christi, qui Sarbelius eodem anno palmam martyrii adeptus est.

⁽¹⁾ Tixeront, op. cit., pagg. 143, 151.

⁽²⁾ Nil proficerent profecto adversarii, si tamquam ad argumentum pro sua hac de re sententia probanda provocarent ad silentium chronici Edesseni de episcoporum Edessae successione inde ab Addeo: Chronicon enim, de quo sermo, nonnisi ab ann. 635 seleucid. incipit referre per annos eventus praecipuos illius civitatis: quoad tempus praecedens unum vel alterum factum commemorat.

Eadem series horum episcoporum prostat apud Michaelem Patriarcham in suo chronico (In Cod. nostro p. 102):

" Edessae autem post Addaeum apostolum fuit episcopus primus Aggaeus, post hunc Palutus, ab hoc suscepit (manus impositionem) Abshlama, et post hunc Barsamia, qui convertit Sarbelium pontificem (idolorum) ".

Profecto minime longaevi sunt dicendi episcopatus quinque spatio minus quam octoginta annorum, computatis simul etiam interstitiis vacationis sedis.

2°. Ex antiquissima vita Bardesanes, quam idem Michael Patriarcha in suo chronico inserit, discimus Bardesanem (quem natum dicit ann. 154 (¹) et mortuum ann. 222 Christi) fuisse ann. 25 actatis, et proinde ann. 179 Christi, receptum Edessae in catechumenatu, deinde baptizatum et postea ordinatum in diaconum ab episcopo illius civitatis nomine Eushtaspio (عمانة), quem dicit sussessisse in ea sede episcopo Yazni (عمانة).

Insuper ex eodem documento habetur Bardesanem ad Valentini commenta declinantem, atque in errore persistentem fuisse excommunicatum ab episcopo Àkki (عجب), qui Eushtaspio successerat.

⁽¹⁾ Cfr. Chron. Edess., edit. Hlallier, pag. 147.

En integer textus Michaelis Patriarchae hac de re. (Cod. nost. p. 116):

in paints on the midner (1) made dur بنهم حلحہ روتھیہ عزم بمسحہ عم سعینم השלשה השה בביה המה המומה. חבה בביה man at units at per ceruth aled unita معنه لعجم حزدي محر محر ماله لمندهمايه המה, מבחבר. חבובים בהוחש האנחהח בן בחכיא. مسن بعده لدنتي مندس مالمه معدشم תישמב המת היוד <u>הם היוד זם המת זבם . השוני</u>ז באסוֹם, זעכן בארא . מבו בבו מסח בל עוב. ששמצחה שלם המש בשב יות עמש בדו עמיד המבעל מחד לבוב א בן בלבה . מוא אמשלמפ אנה מה במע אפושמה בא באחום, כהו אונו. مدة عدة حللم لدناس مهند عدم הבדשלות הבה שובל אפימסטבא אלוביה האובה האבתה הבבתה מנמצוא . המת מאמוא להחבל

⁽¹⁾ Quamvis in textu legatur ann. 女儿 (475) Seleucid., tamen id amanuensis errori adscribendum est, uti constat non solum ex chronico Edesseno (edit. Hallier pag. 147), sed et ex infra hic dictis, ubi mortem Bardesanes collocat ann. 533 seleucid. subdens interea ipsum Bardesanem aetatis annum tunc 68 egisse. Natus ergo est idem Bardesanes juxta supputationem istam ann. 465 seleucid., Christi 154.

مة هدي ماسة له ميولله له ماويه ماليليه و هوره له لدنه سي دنيه محلون و مسعده و مستحده و مستحده و ماليل ماله معلم و ماليل ماله معلم و ماليل ماله معلم و ماله ماله و ماله

4 Anno 465 (seleucid.), qui est annus 15 Shahroki filii Narsae regis Persarum, Nuhama cum uxore Nahshiram fugientes venerunt Edessam, peperitque Nahshiram filium dum transirent prope flumen quod ad latus civitatis est et vocarunt nomen filii Bardesanem (ex nomine fluminis). Exinde se contulerunt in Hierapolim quae est Mabbug, degeruntque in domu Anoduae filii Pontificis idolorum, qui Bardesanem suscipiens educavit docuitque hymnos seu laudationes ethnicorum. Anno 25 aetatis ipsum Pontifex in Edessam misit, ut emeret supellectilem. Transiens itaque (Bardesanes) prope ecclesiam, quam exstruxerat Addaeus, audivit vocem Eushtaspii, qui ad populum verba faciebat ex (sacris) Scripturis. Hic Eushtaspius erat episcopus Edessae, qui successerat Yazni. Arrisit (episcopi) doctrina Bardesani, qui cupivit proinde admitti ad mysteria Christianorum. Quod cum audivit episcopus ipsum erudivit et baptizavit, ordinavitque diaconum. Composuit porro Bardesanes tractatus contra haereses: ast in fine declinavit ad doctrinam Valentini... Nati sunt Bardesani filii Abgron, Hesdu et Hermones, qui in ipsius doctrina perstiterunt. 'Akki episcopus, qui successit Eushtaspio, ipsum redarguit, sed cum noluit assentiri, eum excommunicavit. Mortuus est autem Bardesanes ann. 533, aetatis agens annum 68um ».

3°. Inde autem ab ann. 112 Christi in quo vivebat Barsamia episcopus usque ad ann. 179 in quo Bardesanes ab episcopo Eushtaspio fuit receptus in catechumenatu et usque ad ann. 222, qui est annus mortis Bardesanes, sic completur series episcoporum Edessae apud ipsum Michaelem (Cod. nostr. p. 117):

حمونه، تن دون دنهدی هن دولده لاندیل دورد دورد همه طبنیده ، ودهنه دورد ، ودون دورد حرور همه طبنیده (۵) کرونی ، ودون کرونی حدیم میندی ، ودون میدر ، ودون میدر مدورد حدیم میندی ، ودون میدر ، ودون میدر میدرد ، ورد

مصنعت

" Edessae post Barsamiam, qui convertit Sarbelium Pontificem (idolorum) fuit Thiridates (ماعنیه), post hunc Bozni (صعنیه), post Bozni Shalola (حداثها), post hunc Abda (حداثها), post Guriam alter Abda (حداثها), post hunc Yazni (حداثها), post Yazni Eushtaspius (عداثها), eujus tempore apparuit haeresis Bardesanes, quem excommunicavit ».

Ex dictis innotescit ab anno 112 usque ad ann. 222 i. e. spatio centum et decem annorum sedem Edessenam occupasse decem episcopos continuata serie cum praecedenti quam indicavimus superius n. 2°.

4°. Tandem post Akki, qui forsan non multo ante mortem Bardesanes episcopatum occupavit, Michael Patriarcha neminem alium tamquam successorem nominat praeter Konam (عمد), cujus vita saltem usque ad ann. 313 Christi protracta est.

Incertum autem est utrum Kona fuerit immediatus successor Akki, an inter Akki et Konam unus vel plures interces-

serint episcopi. Etiamsi autem ponatur neminem alium inter illos intermedium exstitisse episcopum, non est dijudicandum utpote inverosimile duos istos episcopos occupasse sedem Edessenam spatio nonaginta annorum, incluso etiam vacationis sedis intervallo, cum sciamus exstitisse nonnullos episcopos, quorum singuli sedem occuparunt spatio quinquaginta et amplius annorum.

Ceterum nullam circa hoc tempus adversarii movent difficultatem.

Concludamus retexendo ex superius expositis seriem successionis episcoporum in sede Edessena:

- I. Addaeus (,,,,) ab ann. Christi 33.
- II. Aggaeus ( ).
- III. Palut (Aala).
- IV. Abshlama (
- V. Barsamia (حنصوني) ante ann. 112.
- VI. Thiridates (كامنة عند المناه المن
- VII. Bozni (حمريب).
- VIII. Shalola (~\ale).
  - IX. Abda (ベュュム).
  - X. Guria. (K_ja\).
  - XI. Abda (ححد).
- XII. Yazni (אובר).
- XIII. Eushtaspius (apparar) ante ann. 179.
- XIV. Akki (حصر) ante ann. 222.
- XV. Kona (حمدے) ante an. 297, qui decessit ann. 313 aut paulo post.

Utinam ex recenter detectis documentis recontexta haec series episcoporum Edessae, ab exordio praedicationis evangelicae usque ad initia saeculi IV, tamquam in exemplum inservire posset criticis nostrae aetatis, ut, data inopia documentorum priorum temporum, admodum caute procedant in ferendis sententiis, ne potius quam illustrare documenta, illa pessumdare atque evertere videantur! (1).

Ultimo loco adnotamus, origine Edessenae ecclesiae ab Addaeo discipulo fundatae admissa, omnia ab historia facta relata bene componi et facile intelligi posse: non ita autem in sententia illorum, qui volunt Christianismum ibidem initium habuisse circa annos 160·170 Christi (2).

Sic, verbi gratia, cum thesi quam defendimus optime congruit traditio constans apud Syros de propagata ex Edessa christiana religione per ceteras Mesopotamiae et Orientis regiones.

Idem confirmat Versio *Pshitta* utriusque Testamenti. Posita enim origine ecclesiae Edessenae ante medium saeculum I, nullo negotio explicatur pro usu illius ecclesiae elaboratam paulo post fuisse versionem *Pshittam* N. T., ex qua Tatianus suum Diatesseron concinnavit circa ann. 172-173 (3) aerae vulgaris. Ante N. T. versionem confecta fuerat quoque pro usu priorum Edessae fidelium versio V. T., quam versio N. T. in suum usum adhibuit (4), et ad quam provocat, circa ann. 170 Christi, Meliton episcopus Sardis in scholio super Genes. XXII, 13.

Modo regressum ad acta Ss. Guriae et Shamonae facientes, animadvertimus, in gratiam studiosorum sacrarum antiquitatum, ex illis innotescere primos Christianos in orando consuevisse adspicere Orientem versus (5).

⁽¹⁾ Missa facimus cetera argumenta adversariorum, quae nullius ponderis sunt, et plerumque consistunt in conjecturis vel in accomodationibus chronographicis.

⁽²⁾ Tixeront op cit, pag. 15.

⁽³⁾ R. Duval, La litterat. syriaque, pag. 45.

⁽⁴⁾ Vid. M. Fred. Berg, The influence of the septuaginta upon the Pshitta Psalter. New-York 1895, pag. 137-150; Merx, Bardesanes von Edessa. Halle 1863, pag. 19.

⁽⁵⁾ Cf. Acta Sarbelii, apud Cureton, text. syr., pag. ....

Habemus praeterea ex praefatis actis ante S. Ephraemum in usu ecclesiae Syriacae exstitisse hymnos, qui dicuntur Madrashae ($\sim$ rix>), cum videamus fideles concinentes, cum psalmis et canticis, etiam *Madrashas* in funeribus Ss. Confessorum celebrandis.

Neque abs re erit hic adjicere Philoxenum Mabbuggensem in opere cui titulus خنت عنائے ماماء خاند خصنہ laudare quemdam hymnorum auctorem, qui Edessae floruit, nomine Asvana (حمدہ). [Cod. Syr. Bibl. Vatic. CXXV, fol. 157 r.]:

"Fuit quoque alius vir Edessae, cujus nomen Asvana, qui composuerat multos hymnos (Madrashas), qui hodiernam in diem canuntur".

Porro Antonius Rhetor in quodam opere monet istum Asvanam tempore S. Ephraemum praecessisse. Sed de his alias.

ACTA

SANCTORUM CONFESSORUM

GURIAE ET SHAMONAE

NARRATIO SEU ACTA MARTYRII MAR GURIAE ET MAR SHAMONAE

CONFESSORUM EDESSAE

Anno DCVIII (1) Alexandri regis Macedonis, qui est annus XIV imperii Diocletiani, qui XIX annos regnavit (2), et est annus VIII ejusdem consulatus, nec non annus VI Musinii (3), sub strategia Abae et Abgari filii Zoórae, diebusque Konae episcopi Edessae, impius Diocletianus suscitavit maximam diramque persecutionem adversus omnes Christi ecclesias totam per imperii sui ditionem, ita ut sacerdotes et diaconi acerbis poenis affligerentur [?], filiae foederis sanctimonialesque (4) horrendae denudationi exponerentur, christianorumque universus coetus suppliciis oppressi vexatique reperirentur, et pax nulla esset exeunti atque ingredienti prae furore oppressorum, qui illos ut Diis sacrificarent adigebant.

Porro plerosque imperiale edictum valde perturbabat, pavorque et trepidatio plurimos occupabat, propterea quod extimescebant

⁽¹⁾ Cfr. proleg. c. III, pag. X de anno hujus persecutionis.

⁽²⁾ Ista verba posterius in textum intrusa fuisse dicendum est.

⁽³⁾ Est nomen gubernatoris Edessae. Metaphrastes eum vocat Antonium, et Musonium tamquam Gubernatorem Antiochiae commemorat: sed minus recte.

⁽⁴⁾ Vox sanctimoniales deest in versione armena.

ne quis forte, corporis cruciatu perterritus, Christi fidem negaret. Persecutorum conatus siquidem eo tendebant, ut perquisiti, negato Christo, Jovem, idolum mutum, Deum confiterentur, et quilibet emptor venditorque thymiama ac thus coram Jove de jussu Diocletiani imperatoris adoleret.

Porro Guria qui fuit peregrinus ad loca sancta ex vico dicto Sargi, (¹) sociusque ipsius Shamona ex vico Ganada (²), delati sunt ad judicem regionis utpote qui dicebantur magnam curam sollicitudinemque habere de adoratoribus Christi fidelibusque degentibus in finitimis pagis, quos iidem hisce verbis incitabant: Custodite [๑], fratres, fidem vestram, quin metuatis persequentium minas. Nolite denegare Christum, cuius in manibus sunt vestri spiritus, ipseque vobis indet vim, virtutem et magnanimitatem contra miseros persecutores, quorum exibit spiritus et revertetur in terram suam, et in illa die peribunt omnes pravae cogitationes eorum contra nos (³).

Audiens talia praeses de praedictis, illos ad se adductos graviter cecidit, dein in carcerem inclusit, una cum aliis multis, quorum nonnulli postquam fuerunt caesi dimissi sunt, alii vero prius pexi pectinibus ferreis, exinde egressi perrexerunt ad domus suas. Qui autem neque fuerunt caesi, neque corpore pexi, sublatis eorum divitiis, fortunis bonisque, relaxati sunt. Permulti autem alii, qui recenseri computarique nequeunt, exantlatis suppliciis cruciatibusque ob Christi amorem, necati sunt, coronasque martyrii adepti in coelum volarunt. Alios tandem ipsi persecutores (defatigati) relaxarunt siveruntque domus suas abire.

Soli itaque Guria sociusque Shamona manserunt reclusi in carcere, seseque invicem stimulabant, mentemque animumque

⁽¹) Metaphrastes habet Σαοχιγιτνᾶς, versio armena scribit erronee Margegetma.

⁽²⁾ Metaphrastes habet Γάναδος; versio armena Ggnada.

⁽³⁾ Ps. CXLV, 4.

sibi mutuo excitabant, accepto nuntio se habere aliis in locis [o] quamplurimos socios sodalesque in confessione atque martyrio, uti Caesareae Palestinae Epiphanium, Petrum et Pamphilum, cum plurimis aliis, Gazae Philistinorum Timothaeum, Alexandriae Paulum, Nicomediae Hesychium (¹), Melitene Petrum, Nisibi ad confines orientales Hermetem sociosque (milites) Romanos, qui coronati fuerunt per manum Heracliani ducis, qui praefatae regioni praeerat.

Musinius ergo Edessae praeses arcessitos ad se sanctos martyres Guriam et Shamonam, qui in carcere detinebantur, sic coepit alloqui: Domini nostri invicti imperatores nobis injunxerunt, ut idolo Jovi vos sacrificetis, araeque coram eodem idolo erectae thus imponatis, recedatisque a religione christiana, quam tenetis: errando siquidem erratis non confitentes plures existere Deos.

Cui Shamona sic respondit: Nequaquam nos erramus, imo in vero sumus, fidesque nostra est religio christiana, quae est vita nostra in Christo. Absit a nobis ut deseramus Christum Deum nostrum. Nequaquam idolo huic ligneo a fabris lignariis elaborato [1] clavisque fabrorum ferrariorum confixo thus adolemus, neque adoramus simulacrum mutum, quod est opus erroris, qui ducit ad perditionem. Neque negaturi sumus Deum unum Dominumque rerum omnium qui in coelis est, neque Illum cum simulacro humanis confecto manibus sumus commutaturi. Nos adoramus Christum Deum, qui sua gratia nos ab isto liberavit errore, quique est nostra lux, noster medicus et nostra vita.

Ait praeses: Imperatores edixerunt ut Dii honorerentur; oportetque ut imperialis voluntas omni cura perficiatur.

Guria respondit; Audisti jam nos nequaquam fidem nostram deserturos, neque mortalium, qui nobis similes sunt, voluntatem nos perfecturos, sed (tantum) perficimus voluntatem Patris nostri,

⁽¹⁾ Erronec habet versio armena magnus Sichem.

qui est in coelis, Dei Patris, Filiique ipsius dilecti Jesu Christi, qui dixit ('): quicumque confessus fuerit me coram hominibus, confitebor illum coram Patre meo qui in coelis est, et quicumque negaverit me coram hominibus, negabo eum coram Patre meo et coram (2) angelis eius.

Ait praeses: Ergo nullum est vobis in animo propositum perficiendi voluntatem imperatorum?

Responderunt Shamona et Guria: Voluntatem regis regum. qui in coelis est, exequimur.

Ait praeses: Si ergo in isto consilio persistitis, [...] peribitis neque in vita relinquemini.

Respondit Shamona: Nequaquam pereundo peribimus, uti arbitraris, sed vivendo vivemus, uti credimus, facientes voluntatem bonam Creatoris nostri.

Praeses talia audiens adduxit illos inclusitque in unam eamdemque custodiam simul cum sociis, qui ibidem erant, presbyteris diaconisque, constitutis satellitibus ad custodiendos illos ceterosque ibidem reclusos.

Paucis post diebus imperator Diocletianus ad se arcessivit Musinium Edessae praesidem, qui se Antiochiam contulit ad illum. Praecepit itaque (imperator) ei, ut presbyteros et diaconos christianorum, qui renuerent sacrificare (idolis) in judicium advocaret.

Hinc Musinius a conspectu imperatoris Edessam reversus coram se adduxit ex custodia, in qua inclusi erant, Guriam et Shamonam stipatos satellitibus, qui eosdem ibidem custodiebant. Cum illi ingredientes steterint coram judice, sic illos alloqui coepit: Domini nostri imperatores praecipiunt, ut sacrificetis [3] simulacris et huic arae imponatis thus, vinumque libetis coram Jove isto, quem inspicitis. Porro mihi injunctum est ut eum, qui noluerit

⁽¹⁾ Math. X, 32.

⁽²⁾ Vid. de hac additione in proleg. cap. I, pag. VII. Eandem additionem servarunt Metaphrastes et versio armena.

thus imponere et thymiamata offerre vinumque super aram, quae coram Jove est, libare, constituam super ollam igne accenso ebollientem, eundemque super malleos ignea flamma vehementer excandescentes uram; jussusque sum ut vos torno torqueam, donec caro vestra lacerata decidat coram vobis, pectamque pectendo (corpora vestra) donec denudentur vestri pulmones; praeceptumque habeo sub axillis vestris subiiciendi fervefactas sphaeras plumbeas, donec interanea vestra discindantur; atque insuper mihi imperatum est vos ex brachiis suspendere, usquedum scapulae brachiorum vestrorum distrahantur; nec non ferreo compede singulos pedes vestros constringere et ab uno pede compede constricto vos suspendere, aliisque poenis gravioribus sum jussus vos mulctare, donec vel inviti voluntatem imperatorum perficiatis.

Inclytus Shamona respondens ait illi: Poenas temporarias, quibus nos torturus es, quaeque transibunt quasi non [ ] fuerint, nos minime metuimus; extimescimus autem et perhorrescimus gehenna ethnicis infidelibusque reservatum. Deus autem noster, cujus nominis gratia ecce modo coram te cruciamur, nos eximet ab igne illo aeterno, ipseque est qui indet nobis virtutem ad sustinendas poenas queis nos dannaturus es, quae brevi quidem vim exercebunt, dein vero deficient neque perdurabunt, quaeque prodent virtutem suam donec spiritus e corpore egredietur, postea autem in irritum cadent evanescentque. Quamobrem oportet ut perferamus ad breve tempus huiusmodi minas judicis in nos, ut per eas a judiciis aeternis liberemur, quibus Creator noster condemnaturus estomnes qui ipsum negaverint, quorum neque vermis morietur, neque ignis extinguetur (1).

Inquit praeses: Eja secedite ab isto errore, sicuti vos jam praemonui; quin imo agite voluntatem imperatorum, siquidem non

⁽¹⁾ Marc. IX, 47.

potestis perferre poenas diras et acerbas, quibus jussus sum vos damnare usquedum perficiatis voluntatem imperatorum.

Respondit Guria: Nos minime, sicuti adoratores idolorum, ambulamus in tenebris, quoniam filii lucis sumus et lucem veram, Iesum, adoramus. Usque ad extremum in fidem nostram manebimus, ipsaque testatur nos esse veros. Sumus enim populus ejus et oves pascuae ejus, qui est pastor bonus et verus [], qui animam suam dedit pre nobis, liberavitque nos a potestate Satanae, qui en vos modo stimulat adversus nos, ut per vos, qui minas nobis intenditis, cupidinem suam ostendat, quemadmadum ipsius placita adimpleverunt illi, qui olim ei obtemperarunt.

Quod attinet ad nos, scriptum (1) est ne timeamus eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius timere debemus eum, qui potest et animam et corpus torquere in gehenna. (2). Hic est Christus Deus noster, qui potestatem habet superius et inferius.

Preeses respondit: Tantam erga vos patientiam exhibui, non jam ut mihi recitetis scripta vestra commentariaque exponatis, imo ideo patiens vobiscum fui, ut perficiatis voluntatem imperatorum, suppliciaque evadentes ad vestras domus in pace discedatis.

Dixerunt Shamona et Guria: Speramus in Deum nostrum verum nos ex hoc tribunali abituros, uti dixisti, in veram domum nostram, ubi adest Abraham habens in sinu Lazarum mendicum decumbentem, quique est pater confessionis nostrae. Neque nobis mens est regredi ad mansiones nostras temporarias: quin potius properamus ad metam omnis vitae.

Ait praeses: Nolo ut accidat vobis hoc, quod cernitis (3), me auctore. Ea de causa me longanimem ergo vos praebeo, ut

⁽¹) In versione armena prima pars hujus ex evangelio loci citata reperitur.

⁽²⁾ Matt. X, 28.

⁽³⁾ Forsan legendum est (expectatis, uti habet versio armena.

mihi morem geratis perficiatisque voluntatem imperatorum. Pro facultate quae mihi est in vos, et pro imperatorum jussu potis eram sine mora vobis poenas infligere et corpore vostra torquere.

Respondit Shamona: Semel iterumque audisti a nobis sermonem nostrum esse verum, quoniam et fides nostra justitia est et veritas manifesta, et quia jussi sumus ut sit sermo noster est, est: non, non (1).

Videns itaque praeses illos minime assentiri ad sacrificandum idolis, jussit Leontium (²) ducem ut Guriam et Shamonam, sanctos martyres, ex brachiis suspenderet, protractis deorsum eorundem pedibus.

De jussu ergo judicis ambos suspenderunt extenderuntque vehementer. Illi autem manserunt suspensi ab hora tertia ad octavam usque, verbum nullum proferentes, atque silentium observantes, dum huc illuc distrahererentur acerbiterque vexarentur. [ ] Tandem praeses illos dimisit magnopere admirans tantam constantiam.

Cum autem illi suspenderentur, jussit praeses ducem, ut illos interrogaret utrum imperatorum voluntatem facturi essent, ut eosdem descendere faceret dimetteretque liberatos a suppliciis. Accedens ergo dux interrogavit illos dicens voce magna: An assentimini ad implendum placitum imperatorum? Sancti vero martyres, quoniam loqui non poterant ob vim dolorum tormentorumque. tum ob distractionem brachiorum scapularumque, tum ob confracta ossa, capitis nutu significabant se minime assentiri.

Postquam autem diu manserunt tormenta subeuntes, ita ut qui ibidem stabant taedio affecti fuerint, jussit praeses ducem ut suspensos descendere faciens conduceret includeretque ambos

⁽¹⁾ Math. V, 37.

⁽²⁾ Versio armena pro Leontius habet Evetus; Metaphrastes habet Anovitus.

in carcerem cui nomen erat fovea obscura, constrictisque compede pedibus, eosdem in dictum carcerem mane usque coniiceret.

Dux igitur adducens illos, pedibusque jam compede victis, conjecit in foveam obscuram, ac in faciem eorundem muro occlusit januas [...] fenestrasque, ne omnino inspicerent lucem.

Erat dies illa tertia dies augusti aestivo tempore, neque ullus iis panem attulit, neque iidem aquam biberunt. Post elapsos tres dies, totidemque noctes a quo illi lucem non adspexerunt, aperuerunt in faciem ipsorum ostium foveae. Manserunt autem inclusi ibidem, i. e. in fovea illa obscura haud edentes neque bibentes totum per augustum, totum per septembrem, totumque per octobrem et usque ad medium novembrem (1).

Tunc praeses jussit illos coram se arcessi, quos sic allocutus est: Miseri! Voluntatem imperatorum exequimini, vosque cumulabo magnis donis.

Responderunt inclyti Shamona et Guria: Jam diximus tibi fidem nostram dictionemque nostram unam esse, quas nequaquam permutamus. Exequere itaque cito quod ab imperatoribus tibi injunctum est. Potestatem equidem habes in corpora nostra, minime vero super spiritus nostros (²).

Exhinc praeses jussit ut utrumque ex uno pede appenderent, converso deorsum capite.

Injecerunt itaque compedem ferreum in pedem dexterum Shamonae, incurvaruntque ipsius genu et caput, uti fit cum camelo, introduxeruntque veru ferreum [sub acetabulo genu ipsius supra compedem, attollentesque suspenderunt Shamonam ex illo pede constricto compede, deorsum capite converso.

⁽¹⁾ In versione armena usque ad diem XIV Qalotz.

⁽²⁾ Armena versio habet: "sed potestas super spiritum est Domini tantum".

Videntes autem Guriae deesse vires, ipsumque aegrotari corpore, paralysique affectum, minime illum eo tempore suspenderunt.

Factum est autem ut maneret Shamona suspensus uno pede ab hora secunda, usque ad horam quintam. Romani autem (milites) qui illum custodiebant prope ipsum adstantes ei dicebant: Quousque, infelix, ita ejusmodi cruciatus duros acerbosque sustines? Perfice, imperatorum voluntatem, et te a doloribus quibus angeris, recreabunt.

Praeses interim nulla movebatur miseratione de corporibus ipsorum, neque labiis verbum ullum quidpiam promittens proferebat (1).

Shamona autem dum pendebat, capite converso deorsum, orabat sic dicens: Adorande Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, absque quo ne passer quidem in laqueum incidit, Tu es qui dilecto Tuo Abrahae virtutem indidisti ad sustinenda tentamenta sua, Josepho praeclaro ut sese expediret a domina sua, Movsi ad perferendas populi insanientis obtrectationes, Nephtah, qui unicam suam (filiam) interemit, David, quem persecutione impetivit Saul rex, Danieli, pueris domus Hananiae Babylone, Simeoni Cephae, Paulo apostolo, Stephano martyri, omnibusque confessoribus, qui corpora sua in confessione neci tradiderunt, viceruntque diabolum, qui contra ipsos bellum gerebat, et ex hoc mundo migrarunt, bono exhibito testimonio. Tu ipse Domine mi, ac Deus meus, tribue mihi virtutem sustinendorum tormentorum propter nomen Tuum sanctum. Noscis enim quantum cruciatibus hujus corporis me diabolus anxit, ad compellendum me ut pacto compromitterem os meum, seu ut repudiarem fidem veram, quae in

⁽¹⁾ Armona autem versio habet: "Sed ipse (i. e. Shamona) minime miserebatur corporis, neque ullum verbum promissionis voluit proferre".

Te est, extinguereturque sic lucerna mea, quae ardet oleo Uncti (i. e. Christi) Tui, Jesu Filii Tui, adorabilis et sancti.

Haec porro verba, quae Shamona, invictus et inclytus martyr, proferebat, scriptis consignavit Notarius jubente praeside, qui tunc penes eum (i. e. martyrem), dum pendebat, stabat sperans forte prae acerbitate tormenti ipsum polliceri se sacrificaturum (idolis). Cum autem praeses viderit illum animo sibi constituisse nihil polliceri neque ullatenus a fide sua recedere, jussit ducem ut Shamonam descendere faceret unde is pendebat, et utrumque conducens includeret in foveam obscuram unde venerant.

Dux itaque accedens [1.] Shamonam descendere fecit unde pendebat, eumque, quoniam pedibus non valebat incedere, satellites supportarunt, et una cum adducto Guria, secundum praesidis jussum, in praefatam foveam obscuram incluserunt.

Die XV Novembris nocte feriae III tempore, quo gallus bis canit, surgens praeses et cum eo universus comitatus, praeeuntibus lucernis lampadibusque, in praetorium descendit (1) occupavitque tribunal in palatio regio penes balneas hiemales. Illa ipsa hora misit ad Guriam et Shamonam octo satellites cum duce, qui eos ex fovea extraxit. Shamonam autem portando portabant, quoniam impeditus erat incedere pede dextro, quem veru ferreum transfixerat, ita ut genu ipsius acetabulum contraxerit; Guriam vero, etsi pedibus incolumem, duo, unus a dextris alter a sinistris, satellites sustinebant, primo propter passos cruciatus carceremque, secundo [...] ob senectutem. Introducentes ergo ambos illos constituerunt coram judice.

Sic igitur praeses illos allocutus est: Num consilium iniistis faciendi voluntatem imperatorum? Vivetis tum, adspicietisque solem hunc, egressique pergetis domus vestras, ut jam vobis dixeram, videbitisque familiares vestros cognatosque nec non et

⁽¹⁾ Indicatio loci palatii regii defectuosa est in versione armena.

vestra bona (servabitis). An potius mori seligitis, vobisque ita arridet? Quippe imperatores edixerunt mihi jubentes, ut qui voluntatem nostram minime perfecerit, solemque dominum nostrum non adoraverit, nequaquam hunc solem adspiceret.

Respondens Shamona ait: Noscis equidem homines cunctos esse filios Adae ex terra plasmatos, iisdemque mortem naturalem a Domino solis decretam esse.

Quomodo igitur homines dicerentur domini solis, vel sol ipse diceretur dominus, dum is sicut et illi factus est. obscuraturet tandem deficiet, uti et iidem? Potestas itaque Dei nostri est quae ipsum dominatur, efficitque ut exoriatur in Oriente et occubat in Occidente. Quantum igitur temporis creator tum noster tum ipsius solis concessit nobis, in mundo ambulavimus adspeximusque lucem ejusdem solis; hodie autem nobis adimplentibus voluntatem Dei nostri sufficit tempus istud quodlibet id fuit, quo solem vidimus. Ecce enim si non ita erit, morte [&] naturali ab hujusmodi domicilio nobis emigrandum est, ut ipsa natura suo spectaculo testatur.

Subjungit praeses: Sufficiant permulta quae et vos protulistis et ego protuli. Modo paucis verbis vobis dico: Numquid annuitis thus injicere, vinumque libare super aram constitutam coram Jove hoc? Et tunc pergetis ad domus vestras in pace. An vero edicam contra vos, ut exeatis ad pereundum gladio, quemadmodum ab imperatoribus mihi mandatum est?

Shamona respondens ait illi: Si facis nobiscum quod dicis, nempe ut egrediamur ad subeundam mortem gladio, atque ita nos vita hac solutos reddis, mercedem a Deo benedictam recipies concedendo nobis quod vel ab initio a te petiimus.

Dixit praeses ei: Nugae haec sunt. Eja voluntatem imperatorum perficite, ne mala morte pereatis. Nolo siquidem vos per manus meas mortem subire. Ideo totum hoc per tempus inducias vobis concessi, audivique omne quod coram me locuti estis, ne ex mea parte vobis perhibeatur id quod nunc exposcitis.

Shamona respondens ipsi dixit: Moriemur sane propter nomen Jesu Salvatoris nostri, ut alteram mortem, quae in aeternum permanet, evadamus, dignique fiamus vita, quae per saecula saeculorum [7] dominabitur, in luce regni et in gloria quae minime pertransibit.

Non enim sumus praestantiores pristinis justis, non Simeone, qui crucifixus fuit capite deorum verso, neque Paulo, cui gladio caput fuit sublatum Romae, neque Stephano, quem judaei lapidibus obruerunt, neque Jacobo filio Zebedaei, quem rex Agrippa interfecit, neque Jacobo (¹) fratre Domini nostri, quem Judaei interemerunt ligno fullonis, neque Joanne Baptista, quem abjecta Herodiades intercidere fecit, neque ceteris multis, qui sua corpora exhibuerunt flagellis, contumeliae necique confessionis, ob adorandum sacrumque nomen Christi Jesu.

Praeses inquit: Non equidem silentio utor, moramque gero ideo, ut referatis coram me nomina consecraneorum vestrorum; sed ut juxta mandata imperatorum sacrificetis, et a morte gladii, quem, a tempore quo apud me ingressi estis usque ad hanc horam, en cernitis, liberemini.

Guria respondit illi: Nos omnium hominum longe infimi abjectioresque sumus, et valde abest ut priorum justorum socii computemur, vel ut cum illis comparemur. Consolationem autem habemus in his, quae Magister noster dixit nobis, « Qui nempe perdit [b] animam suam propter me, inveniet eam » (²). Confidimus quoque ultionem a nostris persecutoribus sumptum iri.

Inquit praeses: Videte, nondum festinavi edicere in vos sententiam mortis per gladium, abstinuique hactenus ab infligendis vobis suppliciis et tormentis, uti jussus fui adversus vos ab imperatoribus. Cavete modo ne illa in vos edicam, et exinde

(2) Math. X, 39; Marc, VIII, 35.

⁽¹⁾ Deest apud Metaph. et in vers. arm. mentio Jacobi fratris Domini.

prae torturis pollicemini vos voluntatem imperatorum adimpleturos. Ast nequaquam tunc temporis vestri miserebor, quemadmodum modo misereor.

Guria et Shamona (¹) respondentes inquiunt: Nisi animo et mente nobis esset constitutum nos perlaturos supplicia et cruciatus quos intentas in nos, nequaquam haec responsa tibi redderemus. Judicium enim, quod in eum, qui Deum negaverit, feretur, longe amarius est sententia, qua nos modo perterrefacis.

En ergo nos stantes coram te: perfice in nos ea omnia quae ab imperatoribus praecepta tibi sunt adversus nos utpote qui christiani sumus adoratoresque Christi, cujus judicium nemo, ne imperatores quidem effugient.

Videntes itaque (2) judicem pronum ad ferendam in illos sententiam mortis, magnopere gestientes laetati sunt, laudantesque ambo dicebant: Gloria Ei, qui nos hisce effecit dignos, et propter quem pro viribus omne quod accidit nobis pertulimus, nimirum propter nomen Jesu Christi.

[ac] Praeses autem, animadvertens ipsorum gaudium erga gladium valde obstupuit quod et ipsi, nullo temporis momento, ne verbum, quidem promissionis protulissent; percutiensque manum super alteram quiescens tacuit, mente resolvens quid ipsis facturus sit.

Deinde sic fatus illos allocutus est: Scitis (3) me iam pluries moram gessisse ne vobis contingat quod jamjam sum in vos edicturus, ut nempe egressi pereatis gladio, quemadmodum me rogastis.

Iussit igitur carnificem ut secum decem satellites accipiens exeat, conducens eos (confessores) extra procul a civitate, pro-

⁽¹⁾ In versione armena respondere perhibetur solus Guria.

⁽²⁾ Hic locus minus recte ab interprete armeno fuit redditus.

⁽³⁾ Different ab iis quae hic inserenter in versione armena.

pter, plebem ejusdem civitatis, ne ipsorum causa contristatio alicui in urbe fieret.

Suscipiens itaque carnifex praesidis jussum, secumque trahens satellites decem, perrexit ducens eos (Guriam et Shamonam). Egressus est autem nocturno tempore passu celeri ex porta occidentali civitatis, quando ecce occurit obvia rheda, in qua considere fecit utrumque, antequam incolae civitatis e somno expergefierent. Adduxitque ipsos ad montem ex regione septentrionali Edessae ad collem (1) dictum [Beth-Alah-Kikla (2) situm inter (3) meridiem et occidentem fontis aquarum, qui in civitatem defluit.

Cum igitur illuc accessisset, utrumque descendere fecit ex rheda, in qua considebant. Illi autem gaudebant et laetabantur advenisse jam tempus ipsorum coronationis.

Rogarunt proinde carnificem ut sineret se paulisper orare. Dixit eis carnifex: Rogo vos, ut oretis et pro me, qui peccavi in vos, quique coram Deo moriturus sum. Tunc ambo simul orarunt, stantibus post illos sanctos carnifice et satellitibus, qui et ipsi orabant tunc, misericordiamque flagitabant.

Postquam ambo oraverint, deprecati sunt viros (4), qui ipsos conducebant, dicentes: Quoniam nox est, fratresque nostri famimiliaresque modo absunt, ne vos pigeat corpora nostra sepelire, eaque juxta morem, qui viget in saeculo, obtegere. Dolebant enim angebanturque neminem tum adfuisse ex fratribus vel filiis in Domino, ad ipsorum cadavera rite componenda sepeliendaque. [2] Laetabantur vero praetermodum utpote qui illa hora visuri essent faciem Christi.

Ambo autem una voce orarunt dicentes: Pater Domini nostri

⁽۱) syriace collis sonat, quod vocabulum armenus interpres minime intelligens putavit esse nomen proprium alicujus urbis.

⁽²⁾ In Metaphraste βιθελακικλα.

⁽³⁾ Ejusmodi indicatio collis deest in versione armena.

⁽⁴⁾ Armena versio minus recta est hic.

Jesu Christi, suscipe animas nostras apud te in pace: tu collige corpora nostra usque ad diem judicii et tege ea (1).

Shamona conversus inspiciens orientem, flexusque genibus dixit earnifici: accede, et fac quod tibi est de me mandatum.

Accedens ille eum percussit uno ictu gladii, quin ictum reiteraret.

Item et Guria genuslexus ad latus socii, orientemque inspiciens collum extendit: quem et carnifex uno ictu haud iterato gladii percussit (2).

Tunc satellites collocarunt eorumdem corpora unum prope aliud, relinquentesque ipsos regressum fecerunt in civitatem. Satellitibus illis ingredientibus (civitatem) obviae factae sunt ingentes multitudines, quae, die jam illucescente, exierant ut inquirerent quo sanctos adduxerint, sciscitabanturque a satellitibus dicentes: quemnam ad locum confessores traxistis?

Quibus illi ad locum Beth-Alah-Kikla. Inter primam autem aciem [\$\iffsize\$] egredientem illius multitudinis, quae exierat ad inquirendum de sanctis martyribus, exstabat ipsa filia Shamonae martyris. Exiit porro universa gens civitatis, viri et mulieres, composueruntque ipsorum corpora, collegeruntque terram super quam eorundem sanguis defluxerat. Plurimi autem vestes pretiosas, lintea multa, thus, aromatha, myrrhamque copiosam secum attulerunt. Ideoque, de more, illae turbae colligentes corpora sanctorum mundis linteis, illisque vestibus (pretiosis) myrrha, thymiamate et fasciis involverunt, incluseruntque in unam arcam, quam deposuerunt in quodam coemeterio, quod ibi reperiebatur, concinentes interea psalmos, cantilenas, hymnos precesque supplicatorias, laudantesque Dominum nostrum pro con-

⁽¹⁾ Addit. vers. arm.: Quem diem solus noscis atque Tuus dilectus Filius Salvator noster; junge nos tuis sanctis et exercitui Tuorum martyrum.

⁽²⁾ Hic finem fecit Metaphrastes.

stantia patientiaque illorum sanctorum martyrum, qui, quamtumvis tot torturae cruciatusque eis acciderint, dum persecutione impeterentur, tamen deflexerunt a veritate fidei nequaquam. Audientes enim de aliis coronati qui in variis locis martyribus, fuerunt, ipsos beatos dicebant quoniam effecti sunt digni ut essent Christi martyres. Quoniam vero eandem (sortem) attendebant, illamque vehementer sitiebant, ipsa eisdem concessa fuit per misericordiam Domini nostri, qui non denegavit ipsis hoc quo contigit et peractum est diebus (¹) Konae Episcopi civitatis Arach [a], (²) uti supra scriptum fuit, nec non Hymenaei Episcopi Hierosolymae, diebus Caji Episcopi Romae, diebus Theonae Episcopi Alexandriae, diebus Tyranni Episcopi Antiochiae, aliorumque ceterorum quos praetermittimus ne verbum augeatur.

Ejusmodi persecutio habuit locum partim hic in Mesopotamiae regione, partim in Cilicia, Galatia, Syria, Phoenicia, Palestina, Aegypto aliisque ceteris locis et in regione Romanorum et in cunctis regionibus.

Vos rogo, fratres, qui induti estis dolorem hujusce persecutionis propter dirutas ecclesias Christi, vexatosque adoratores Domini nostri, ut oretis pro Theophilo, qui curam habuit suscipiendi scribere exemplar horum actorum, juxta ea quae ipsis meis oculis vidi peragi de facto in Shamona et Guria sanctis martyribus, qui renuntiaverant pravae haereditati idolatriae patrum suorum.

Sint haec vobis omnibus, fratres nostri, in recordationem et in bonam memoriam collaudationum quae post nos secuturae sunt.

Haec scripsi die XX mensis Novembris die Dominica, post dies [Lo] quinque a coronatione istorum sanctorum martyrum anno DCVIII Graecorum.

⁽¹⁾ Versio armena hic finem facit actorum.

⁽²⁾ Arach est nomen antiquum Edessae.

Eorum carnifices ipsos beatos dicebant, illorumque necem laudibus efferebant, venerabanturque, clam tamen, quoniam pertimescebant Imperii potestatem.

Christus per multas suas miserationes salutem operetur populo suo, et regnare faciat pacem suam in sua Ecclesia sancta, ne iterum videamus aut audiamus ecclesias everti, monasteria (1) dirui, altaria destrui, sacerdotes occidi, diaconos necari, monachos injuria affici, pudicas denudari, filias foederis adsperni, fideles persecutione impeti, mulieres in captivitatem duci, filios foederis factos custodes nocte per fora civitatum, neque lanceas et spicula transfigere latera sanctorum, neve gladios acutos super colla veracium (i. e. fidelium) transire, neque corpora praestantissimorum virorum devorari a feris malis, neque ignem accendi in corporibus Christi amatorum, neque beatos in mare projici, ut fiant esca piscibus, neque [----] fidelibus detrahi cutem capitis, propterea quod non inclinarunt cervices coram simulacris, neque fideles persecutos pelli in exilium. Quin potius adimpleatur in nobis hoc tempore persecutionis quod dictum est: « Ad vesperas demorabitur fletus et ad matutinum laetitia (2) » per preces istorum inclytorum martyrum et confessorum verorum et fortium Shamonae et Guriae, omniumque sanctorum ipsorum sociorum et similium, millenorum centenorumque millenorum qui interfecti fuerunt ipsorum diebus, nec non per orationem Mariae, omniumque sanctorum. Sint miserationes super omnem qui partem habuit in die ipsorum memoriae in saeculum saeculi. Amen.

Explicit narratio Shamonae et Guriae.

Amanuensis poscit ab iis, qui charitate sunt animati, orationem veniae propter errores qui irrepserunt in scriptura hac. Qui enim condonat, condonabitur et illi. Amen et Amen.

⁽¹⁾ Videtur vocabulum istud fuisse posterius intrusum.

⁽²⁾ Ps. XXIX, 6.

משמט היא

⁽¹⁾ Amanuensis addit ouco.

⁽²⁾ Codex ex recentiori additione habet: عنبا الحدا هنبع المال (2).

مهدیم در المحمد المحدد المحدد

ו בציות או ועבה פסומה לבדמ ביה דעדמה, בינה הו א عمل مراء : مراعده مه عدم مراعده مراعده سيم من بعدد لم حقطم در حطمت : ملم دخته دو معلم الم مددنت دو معدلاهم: ولم دونه دو معامله: محمد معدد معاددهم : مورد مد حي لحنب: ملى بدقه مد حمدة هيم: محتم منحى حد حماله عنه: ملم حسنحدم دو حمانه دور دو حعلاقين ملم حت منحه مع حصدي بهمته حلله حقق ، محتناه ، محسة محمد عد خدنم حرقتسهم ومديع م د معتدم عل بهانسه و بنانته . مله دو همهدلم ولانسه المعدة من منامل منقله مله منه عد ملك ما الم حولةسهم بهتم تسحد لحتبسه . ما بامت حة معلمة م ديم ديمه محمده التهديم دي دور الم

⁽¹⁾ Vid. not. (1) ad pag. ...

MARKY EST THE SCIENT HORSTON WANTED HORSTON TO SERVED HORSTON HORSTON HORSTON HORSTON HORSTON HORSTON HORSTON TO THE THE TOTAL TO SERVED HORSTON TO THE TOTAL TO SERVED HORSTON TO THE TOTAL TO THE TOTA

tea any: cipa exerty auty: Koa part ממש מששםם : תבום תבוש : המדיששו שוף המשות lestimos perzo mon sein rucmos nulu slom. سيهاءه سياما حسب مديكه مه مبهده : אל איז שם אין ומשם אים המישם אל בין שם حوسيك حمين حديد موس معته جنب منده مرتمعاءم رتم ستامعه عمام معنعم . مرتبعه سته و درهانیم و در مینم و درهانی و مینم و می אינו בדושמשבו חוד בבוץ מבטיא חוד: ביות مر المراد و المراد مراد مراد مراد المراد ال محميتهم دهيتهم د دوريه محميتهم دوريهم : תבישם בשקיש בשויש באטולשיהשם ביששטי קד مصلع ممس مزعد مقامعه مرباةم معدر הוונפא: מבן אווא המובנה לא אונה . כלף ملاعماد، بالمر دعية عيد موس بعصة عدد : Kiml aizoisa : Kiniszil Kimo Taanis aasis חשון מחם למ שלו: אל במבא למם בנד דעבחם, مامسة معند معس مست محمه محلف محلة عنهة

⁽¹⁾ Amanuensis in margine notat: 🛶 : 😽.

مندم همه ها مراسه مند ولاتم معدد المه معدد المام المدال المراس المام ال

مون مون على الموسدة مرية مرية مرية مرية المورد المرية المورد المرية المورد المرية ال

« Kyrissy oom ojro omigy ouk oviso

معاد معاد معاد الباحد من معد المعاد المعاد

ومروع دري المروم مولى (١) والوموري ومروزي المروم ا

معة حرب من من المحرب من من من من من من من من من المرام من المحرب من من المحرب من من المحرب من المحرب من المحرب ال

⁽¹⁾ In codice erronee legitur hic et infra مما لحمه المادية.

: Karo Japala Lambaru Kianzek Kam Ku 120 f8 r. ער בישונים שוא: יצואה בוצאה אינים ושי Kam saksa majau 12 man sifa. Kizz Kla סבלה: בה בהשבב מסא הבנא נבבה למסב. מכן Kron Kro _ asl Komb Kln : _ asile mai bilk מא פסג אנא בליבה : בישפטה שמשטב במידא עם Killegenki kom saga. Ho Zadusos Kosak ruci mon erem east madificaty near want הוא בן בן בונלא ביוטבי בעל אוצאלים דמביתאה: בוא משטא בבתא מבת כבומשם באיני control of the same salling and the same תלמיל זלשת תישב משב ממש זים : תומשצתו discontant cas . Lea ellis eximetes discontant בי שניש בבובש ובנושה המח אמשפבלם מחם ام له (۱) نفعی، محمود صمح مدر لمؤسم درم له: ROW LOOKO. KALISSI KAASIK KILLAAS KLISL תוש ולוים בי עובו אינישל ולים עלים אינישלא שוא

⁽¹) Est graec. $Z \varepsilon \tilde{v} \gamma o \varsigma$. Amanuensis explicat arabice per vocem متحارة.

cerm wellh, exemin: asisto by: radher wy

معده مداهم درسه دام مدل مفه المعدد ا

حبه رهانه معتده مهخنی له: هاهه معتد تهمینی سه و اله اله اله سولی عتبه مهنوع معتوم و اله سولی اله سولی معتبی مهنوع مهنوع مهنوع مهنوع و اله سولی مولی اله مهنوی سه و اله مهنوی و اله اله و اله و

سدر درسای سوه النام سال با بیمه الموسی در کرده می در می در

حدادم: دره منه المراجعة المرا

در مراعا الما الما الما الماعات الماعات الماعات الماعات الماعات الماء الماعات الماء الماعات الماء الم

حبت عدم المعن : بتجه ما المعند المعد المعد المعدد المعدد

داسانه منوم مدرته بنال مدرس بنال معدم ماره بناس همده ماره معدم ماره براه مدرس المناس مدرس ماره بناله مدرس ماره مدرس ماره مدرس ماره بناله بنا

⁽¹) Est vocabulum latinum officiales: amanuensis ad oram paginae explicat per احتم محمدها.

The cert is desired action to color alians:

cho cert is desired and in the certification and actions actions actions and actions actions

⁽¹⁾ Est vocabulum latinum exceptor i. e. notarius.

عدم بالم سن مرائد مس مرائا النعس: مرائد من مرائد من مرائد من مرائد مرائد مرائد مرائد من مرائد من مرائد من مرائد من مرائد من المائد من مرائد من مرائد من المائد من مرائد من المائد من الما

معمينين د المع بريس ميس بي مين مين مينوس، معسا ماه : ما دعد بني عدى بيون مهام موس نائم بعد منامد حته مداه عد منا عند درنسم مبر حملة لتله ملكم ببعة محالم aama: _amieko koali kridi aam ande בד עבוצין לכן כול אשוד א כמה נחב אבא יצבא: mlso or kui mls || aider klo alsk kl is f. 5 r. Lizza when the contract of the state of the במשר יישיעם אומשביע אמש זידם . איזייא לבובר מושב לימו מת : במשל ישולם ממשתם אידשת: מן ממש מישתם תשיים היומעם הומשב מיצ h: Euralog verpe my wir: ofy exempert لنه . ممله مدور دومید مدل مر مدلدم دور בשוחב של : כוש שות ליוד הגלש שר : שר בטחים · sur Lute ~1

⁽¹) Explicat per hoc aliud vocabulum i. e.: ابغهبار

תלוחם מטש לשמשם מומשלה בטוע ענד שים raministro oper non la lancifian rinl תשואיז תוושהי ישותי דידיד טטש ידוף יד ביות עטש خدین: سلم سر منعنه مسر مند د بدعن air Ikro kaifinas on Lombal sisa معن المعدد المعدد المعدد المعدد المعدد אלא הבוצם השמה היו במוש יי השלצו הזיםר הצידט עולטע שליה בא ביוצאוש טטט יישבא עןיי האת מסא למסב : סכן במעוא דוו בנותם סו בצינחם מבן להביא דעובתים : ולבון מחם בוצימם : הלא comi hors to and com oit x 200 to real form درهم وه معمد المالية ا حمد مست محمد المعالم مم عمد ממה הבשמשה מש : הצישה שנים במשיואל במה שנשם (י) השם במשול ה אינים : השמבה השלך אפעי בדער הפיא

حصبارة باءه دعمته حافرة حميد بعابده دعمته

⁽¹) Amanuensis ad oram paginae tamquam vocabuli عموا explicativum apponit

سمال المان به المان ال

سهمه مرا مرا مر مر معونه مهنونه مرب مرب مرب مرب المرب المرب

⁽¹⁾ Metaphrastes vertit: Commentariensis.

ماسان المام محتب دومان سیک در سیک الماد ا

⁽¹⁾ Est graec. Airagtígiov.

حدید می می می از با با می می در در ای می در سال می می در العادی می می در العادی در ال

لتالحہ . مہانحے لحمدمی لاتا علمہ مہری ممانعے עוביה מזכבה בוחש: מוז הנונהם לבה. חבים لانعب لامنعه منعنه مغنه ملامع عدف ملء L ilda rarkom, riow: L fifala (1) er ibum בשלואז הואש לבם ., ממנאשהלו הוא זבש : הלומש בשומין בים ושל הומש הומו הלושות בשלבה הומבש פחוד ל דאולדבת בדוכא דומן כשובת חדוכובת. محصة عضة عدم عدم الماندم الممادم . maerie ente print orand und subbed sich iceis, Woich: Dear L. Hoc האלנים בהדעוב בהא הולפינום דפיא ベルル ベルル エロショベコ ベンiiショ (2) ベニロコロ : _ ロシュン iiコ i clea : andlica ció ci clea riel ció ach: תוושרים עשוד שהוטשעם אוא שופה אבוים ארובית انجلم در له دحمام المحدرم ٠٠

سا مرم باعده حمص با مام معد مدن المامة مرب المامة منابعة م

⁽¹⁾ Hoc vocabulum sic explicat amanuensis, apposita nota ad oram paginae: مست. معجل عباداً (2) Item in nota explicat istud vocabulum per hoc: اعداد مدال

جامع با با موسیه در المحمد ال

ده ورا در محمد مال دو مهم حادم درمالسون در مهم حادم درمال سوم در درمال سوم در درمال سوم در درمال سوم درمال سوم درمال سوم درمال سوم درمال سوم درمال سوم درمال مال درمال مال درمال در

⁽¹⁾ Notat amanuensis walkow 5: sed perperam. — (2) Cod. hic erronee habet walkow.

محفد حربت مشه حصقه له نخس: ملعهدنه ساعم الم معلامين و بمبرلهم مخدم والمعبر ومحمدالم المحدث : ماسد ماهم حزم خل شه دمر بالمهم وعدد ليم مدرلين ملي مشاوين له مرلمي وعديد من : بدین دهام هینیما وی : دینیم دیند בליבטקט בום בי לטדה שנא: טשטים וחשוב هدم متبده بهرحم

سعاية، مسيدع مدهدة به محابره : سهام

سع مل ما عمد : ما نعده منامل مديد تصمیمی کے غصوبی : مرحمد کا کممیمی معدة سبع بديد دلم: بيعن دل معدده תשיבש במצי עדים שנישום: עישע עשור :עישבים שים מש הזמה הבים בים בים הזמוז בים בים מות محر وصحبه. مدل وبدهمة حب مدم دشيع: محدمة בה מזמ אבי המזמ מלא בהחי י

משנבו השנב שובה כובונבה سبوس معمد منحه و برعايه برسه معمده י עבידא המצא הצוא המושא אבינא יי : במל משא אמ אנוני ל במוז בא : ישא אומאלא Autin: who recomes selfing sententing.

At alters has cared the color color charter.

Attendance claim telegram, esting contention.

And charter the properties when contenting the contention contents can content the contents contents and contents contents contents contents contents contents contents contents contents.

⁽¹) Notat amanuensis in margine illius civitatis nomen arabice sic: مدن.

معلد عجد مرحمد حلسم عدة ممله בב במות צבוום: פונהוצם במות הצום משמל במות ממוש מזצאת בממושם . בממשב תוזשת ההוצש מנפסה ובו עבמביה . הבנימה אמהלום ממח سلم . مستفعا مارم مبيده : مارنه مدوتهم alax: _aminza_ apjhor Kla azyhr Kla Last assista Lamiforna Lamina Lamidas. ميند نهاء بعدمه مراءه بناء مراء مرديه مايسمه ماعمه: حميسة: مهمله دوسدهم وحديسة: معدله Laim Kignero Khastal alazko: Khazmaz Klili ومالا مععده لايتلا ومعه ممه مادنلا لاعمنة Kianza Kijal aam azaa . Lambisani alika سدزه دلسه بسمي دو سديد محسلم سهه وحسم f. 2r. Kähaza Kizu Kizi | aam azzei: Lambiziba תאחיושתם : תאחיוששם עאחייושם בישן איע ه دنه منج مدید محمد مدید منج مند مند مند المسمند مهقده حالمويدء حصه بدسهمايه معم علحناء معناء معلد مص ملاء . ممص ستحمص مرباخ، مرنام مراهم مرباخ، مرنام مراهم مرباخ، مرنام مرباخ، مرباغ، مرباخ، مرباغ، م ممص ماعن مدهد به معامع بركم به بدهاما دهاما لالازكم ما مامه لا بند لامه ۱۵ د لامام و الالازكم ماء ביד דמנילים מיסו: דדלבא בלל אסליום מי בליא דלש : עוו בושום בשימושי בעיודא אוג פסדו במצום: ורפיזו שמן הפטונו הודלות המש הושו בבינה הבים שמום: ממום בלביה עיבה مهامعاء محقعه : حمس بعنهم حمس باء، عمد מומ ווסש לבבלי מחה איש בחפונות ומבלבא دەملىلىدەھ 🌣

⁽¹⁾ In cod. habetur J., quod ex Metaphraste et versione armena correximus in J.

حدید عدم بالمحکم مهدی (۱) التعلم المحکم المحکم المحکم المحکم المحکم مهدی المحکم المح

^(!) Cod. habet احمد عدم : sed lectio erronea est, uti in proleg., c. III, pag. x, indicavimus. — (2) Perperam amanuensis ad oram paginae corrigit nomen Konae per nomen Korae sic: عماداً

אמבינא שיניביטא בסביי איז בערינא אריי בסנינא האיניא בסנינא באיניא

MISC. 65. SYRIACA.

- 7298 RAHMANI, Ig. Eph. II. Acta Sanctorum Giriae et Shamonae.
- 7296 BAUMSTARK, Anton. Die Biographie des Rabban Bar'Itta.
- 7402 Baumstark, Anton. Altarkreuze in nestorianischen Klösterndes.
- 8029 RAHMANI, Ig. Eph. II. Studia Syriaca.
- 7329 BAUMSTARK, Anton. De Causis Festorum.

7330

Liturgia S. Athanasii.

8887 KIRSCHNER, Bruno, Alfahetische

Eine syrische

- 8887 KIRSCHNER, Bruno. Alfabetische Akrosticha in der Syrischen Kirchenpoesie.
- 10050 CHABOT, (J. B.) Notes sur quelques points de l'histoire de la littérature syriaque.
- 10043 NOLDEKE, (T). Review of the "Histoire d'Ahoudemmah et de Marouta by Nau.
- 9032 RUCKER, A. Die Canones des Simeon von Revardesir.
- 6483 FROTHINGHAM, A. L. Stephen Bar Sudaili
- 10071 PARISOT, Dom Jean. Le Livre des Pères ou Ketabha, etc.
- 10065 CORLUY, Josephus. Historia Sancti Mar Pethion.
- 10067 CHABOT, (J. B). Regulae Monasticae.
- 10070 KUGENER, M. A. Un traité astronomique et météoroligique syriaque, etc.

- 10056 RAHMANI, I. E. Chronicon Civile et Ecclesiasticum.
- 9033 CHABOT, J. B. Note sur l'ouvrage syriaque intitile le Jardin des Delices.
- 10066 GUTSCHMID, Alfred. Untersuchungen über die Syrische Epitome der Eusebisch Canones.